

РЕШЕНИЕ

№ 2194

гр. София, 24.04.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав,
в публично заседание на 16.12.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Зорница Димитрова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **7657** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба на И. И. П., А. А. П. и Ф. Ю. П., всички с адрес в [населено място] против Национална здравноосигурителна каса [населено място] /НЗОК/.

Предявени са искове с правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Твърди се, че в резултат на издадената заповед № 118/08.02.2017г. от директора на Център „Фонд за лечение на деца“ /Ц"Ф."/ [населено място] за отказ от финансово подпомагане и на допуснатото незаконосъобразно бездействие от директора на ЦФЛД, изразяващо се в неизвършване на дължимото поведение да спази регламентираният срок – не по-късно от 14-ет дни /заявлението е подадено на 21.12.2016г., а заповедта е издадена на 08.02.2017г./ са претърпени имуществени и неимуществени вреди.

По отношение на претенцията за имуществените вреди производството е прекратено. С молби от 19.08.2019г. и от 11.11.2019г. ищците уточняват, че твърдените неимуществени вреди са претърпени от тях лично като наследници на детето им – И. Ю. П., както следва:

1.1. За бащата И. И. П. – неимуществени вреди, подлежащи на обезвреда за сума в размер на 5000 лв., частично предявена в това производство от сума за 150 000 лв., ведно със законната лихва от влизане на решението в сила до окончателното им изплащане след като бъде установена от съда незаконосъобразността, респективно

нищожността на Заповед № 118/08.02.2017г., издадена от директора на Ц"Ф." като засегнала правото на достъп до медицинска помощ на И. Ю. П., а от тук и правото му на живот и пряко рефлектирала върху И. И. П., като пряк свидетел на постановления отказ, представляващи невъзвратими болки и страдания от липсата на своевременно и ефективно въобще лечение и препятстването на успешното проведено преди това лечение в Турция довела впоследствие до смъртта на непълнолетното му дете.

I.2. За бащата И. И. П. – неимуществени вреди, подлежащи на обезвреда за сума в размер на 5000 лв., частично предявена в това производство от сума за 150 000 лв., ведно със законната лихва от влизане на решението в сила до окончателното им изплащане, настъпили в резултат на установено действие и/или бездействие на директора на Ц"Ф." от неизпълнение на дължимо поведение, заради което детето И. Ю. П. останало без гарантирания достъп до медицинска помощ и лечение в периода от 21.12.2016г. до 08.02.2017г., с което е било обречено на смърт и това пряко е рефлектирало освен при детето и върху И. И. П., като пряк свидетел на това поведение, представляващи невъзвратими болки и страдания, безпомощност и неопределеност.

Дължимото от директора на Ц"Ф." поведение се изразява в следното: 1. Не предприемане на своевременно мерки за привеждане на заявлението за финансова помощ в предвидения кратък срок за разглеждане с оглед здравословното състояние на детето в съответствие с нормативно установените изисквания за защита на правото му на живот и правото на лечение съобразно най-високия достижим стандарт с оглед на успешно проведено преди това лечение в РТурция, обусловило и подаденото искане; 2. познавайки историята на заболяването, лечението на детето в РТурция и липсата на регистрация в националната онкологична комисия като дете с онкологично заболяване /т.е. не се води на отчет в Р България като дете с такова заболяване/ не е предприел никакви мерки след подаването на заявлението за финансово подпомагане на 21.12.2016г., предвид тежкото здравословно състояние на детето и не е настанил детето в българско лечебно заведение, където да започне веднага въобще някакво лечение.

II.1. За майката А. А. П. – неимуществени вреди, подлежащи на обезвреда за сума в размер на 5000 лв. частично предявена в това производство от сума за 150 000 лв., ведно със законната лихва от влизане на решението в сила до окончателното им изплащане след като бъде установена от съда незаконосъобразността, респективно нищожността на Заповед № 118/08.02.2017г., издадена от директора на Ц"Ф." като засегнала правото на достъп до медицинска помощ на И. Ю. П., а от тук и правото му на живот и пряко рефлектирала върху А. А. П., като пряк свидетел на постановления отказ, представляващи невъзвратими болки и страдания от липсата на своевременно и ефективно въобще лечение и препятстването на успешното проведено преди това лечение в Турция довела впоследствие до смъртта на непълнолетното ѝ дете.

II.2. За майката А. А. П. – неимуществени вреди, подлежащи на обезвреда за сума в размер на 5000 лв. частично предявена в това производство от сума за 150 000 лв., ведно със законната лихва от влизане на решението в сила до окончателното им изплащане, настъпили в резултат на установено действие и/или бездействие на директора на Ц"Ф." от неизпълнение на дължимо поведение, заради което детето И. Ю. П. останало без гарантирания достъп до медицинска помощ и лечение в периода от 21.12.2016г. до 08.02.2017г., с което е било обречено на смърт и това пряко е рефлектирало освен при детето и върху А. А. П., като пряк свидетел на това

поведение, представляващи невъзвратими болки и страдания, безпомощност и неопределеност.

Дължимото от директора на Ц"Ф." поведение се изразява в следното:1. Не предприемане на своевременни мерки за привеждане на заявлението за финансова помощ в предвидения кратък срок за разглеждане с оглед здравословното състояние на детето в съответствие с нормативно установените изисквания за защита на правото му на живот и правото на лечение съобразно най-високия достижим стандарт с оглед на успешно проведено преди това лечение в РТурция, обусловило и подаденото искане; 2. познавайки историята на заболяването, лечението на детето в РТурция и липсата на регистрация в националната онкологична комисия като дете с онкологично заболяване / т.е. не се води на отчет в Р България като дете с такова заболяване/ не е предприел никакви мерки след подаването на заявлението за финансово подпомагане на 21.12.2016г., предвид тежкото здравословно състояние на детето и не е настанил детето в българско лечебно заведение, където да започне веднага въобще някакво лечение.

III.1. За сестрата Ф. Ю. П. – неимуществени вреди, подлежащи на обезвреда за сума в размер на 5000 лв. частично предявена в това производство от сума за 150 000 лв., ведно със законната лихва от влизане на решението в сила до окончателното им изплащане след като бъде установена от съда незаконосъобразността, респективно нищожността на Заповед №118/08.02.2017г., издадена от директора на Ц"Ф." като засегнала правото на достъп до медицинска помощ на И. Ю. П., а от тук и правото му на живот и пряко рефлектирала върху Ф. Ю. П., като пряк свидетел на постановения отказ, представляващи невъзвратими болки и страдания от липсата на своевременно и ефективно въобще лечение и препятстването на успешното проведено преди това лечение в Турция довела впоследствие до смъртта на непълнолетното ѝ дете.

III.2. За сестрата Ф. Ю. П. – неимуществени вреди, подлежащи на обезвреда за сума в размер на 5000 лв. частично предявена в това производство от сума за 150 000 лв., ведно със законната лихва от влизане на решението в сила до окончателното им изплащане, настъпили в резултат на установено действие и/или бездействие на директора на Ц"Ф." от неизпълнение на дължимо поведение, заради което детето И. Ю. П. останало без гарантирания достъп до медицинска помощ и лечение в периода от 21.12.2016г. до 08.02.2017г., с което е било обречено на смърт и това пряко е рефлектирало освен при детето и върху Ф. Ю. П., като пряк свидетел на това поведение, представляващи невъзвратими болки и страдания, безпомощност и неопределеност.

Дължимото от директора на Ц"Ф." поведение се изразява в следното:1. Не предприемане на своевременни мерки за привеждане на заявлението за финансова помощ в предвидения кратък срок за разглеждане с оглед здравословното състояние на детето в съответствие с нормативно установените изисквания за защита на правото му на живот и правото на лечение съобразно най-високия достижим стандарт с оглед на успешно проведено преди това лечение в РТурция, обусловило и подаденото искане; 2. познавайки историята на заболяването, лечението на детето в РТурция и липсата на регистрация в националната онкологична комисия като дете с онкологично заболяване / т.е. не се води на отчет в Р България като дете с такова заболяване/ не е предприел никакви мерки след подаването на заявлението за финансово подпомагане на 21.12.2016г., предвид тежкото здравословно състояние на детето и не е настанил детето в българско лечебно заведение, където да започне веднага въобще някакво

лечение.

И тримата ищци претендират вредите и обезщетенията от датата на подаване на заявлението пред Ц"Ф." – 21.12.2016г. до издаване на оспорената заповед – 08.02.2017г., за периода след издаване на заповедта – от 08.02.2017г. до смъртта на детето и до приключване на съдебното производство с влязъл в сила съдебен акт.

В съдебно заседание исковата молба се поддържа лично и от процесуален представител. Иска се присъждане на разноски. Представени са писмени бележки.

Ответникът - Национална здравноосигурителна каса чрез процесуални представители оспорва исковете, като неоснователни. С писмен отговор на исковата молба се сочи, че исковете са недопустими, тъй като към момента на предявяването им Заповед №118/08.02.2017г. на директора на Ц"Ф." не е била отменена и поради това, че в исковата молба не е посочена банкова сметка или друг начин на плащане в случай на решение за доброволно изпълнение. Алтернативно се твърди, че исковете са незаконосъобразни и недоказани, тъй като: липсва отменен акт; НЗОК не е правоприемник на Ц"Ф." по отношение на последиците от отменени административни актове; неимуществените вреди се доказват с медицински документи и съдебни експертизи, които установяват личното физическо и психическо здраве и личностното поведение на ищеца за исковия период, а такива не са ангажирани, както и поради това, че липсва причинна връзка между издаването на административния акт и настъпилата вреда, предвид резюме от д-р А. Й., педиатър в DNADOLU, според което лечението е прекратено след взето решение и след като с родителите са обсъдени рисковете, тъй като физическото състояние на детето не би издържало още една химиотерапия. Оспорва се и активната легитимация като се твърди, че когато наследодателят не е предявил иск за обезщетение за вреди, наследниците след неговата смърт не могат да преценяват неговите лични страдания и да предявят иск за обезщетение за неимуществени вреди на наследодателя си. В условията на евентуалност се оспорва размерът на исковете. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение и се възражава срещу размера на адвокатския хонорар.

Представителят на Софийска градска прокуратура счита исковите претенции за основателни и доказани и предлага съдът да ги уважи изцяло.

Съдът като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа страна:

И. Ю. П. е [дата на раждане] На 05.11.2017г. детето е починало. Ищците И. и А. П. са родители на И., а Ф. Ю. П. е негова сестра.

С медицински доклад от 11.10.2014г. Анадолски медицински център е удостоверено, че цената на химиотерапията и лечението на И. е 71 400 евро. На 16.09.2014г. е издадена заповед от директора на Фонда, с която е наредено самолетните билети за лечение в чужбина да се осигурят от Фонда. С Решение №1218/21.10.2014г. директорът на Център "Фонд за лечение на деца" е отпуснал сумата 71 400 евро за лечението на И. П. с диагноза "Ту екстрадуралис, екстрамедуларис рег. вертебре ТХ7-ТХ9. К. медуле спиналис" в Медицински център А., [населено място], Турция.

Представен е доклад от д-р А. Й., педиатър, според което лечението с химиотерапия през м.март 2015г. е прекратено след взето решение и след като с родителите са обсъдени рисковете, тъй като състоянието на пациента не е подходящо. Месец октомври 2015г. са направени изследвания в онкологичен аспект и е

установено, че са чисти. Прието е, че е удачно да се проведе физикална терапия в РБългария.

В друго резюме д-р А. Й. е посочил, че И. е лекуван в [фирма] в периода от 15.09.2014г. до 23.01.2015г. След развита тежка депресия е взето общо решение с родителите на детето лечението да бъде прекратено, тъй като не би издържало още една химиотерапия. След този период в срок от шест месеца пациентът е бил в ремисия и два месеца се е лекувал в Центъра за физиотерапия и рехабилитация в И.. Увеличил теглото си, а психически бил много по-добре. физиотерапията продължила.

На 09.12.2016г. е изготвена епикриза във връзка с проведено лечение на И. в УМБАЛСМ "Н.И.Пирогов". Посочена е диагноза: Неспецифичен мезентериален лимфаденит. КП-71 С41.2. Злокачествено новообразувание на гръбначен стълб J91 П. излив при състояния, класифицирани другаде. Хроничен ход на заболяването. Посочено е, че в хода на клиничното наблюдение и провежданото консервативно лечение е отчетено степенно подобряване в състоянието и редуциране на субективните оплаквания. Изход от лечението - без промяна. Пациентът е насочен за химиотерапия. По желание на родителите, които били запознати с рисковете от липсата на болнично лечение, лечението продължавало в друго лечебно заведение.

На 20.02.2017г. И. е изписан от УМБАЛ Царица Й. - И. ЕАД след проведено лечение. В епикризата е посочено, че се касае за рецидивирал Сарком на Ю. с белодробни метастази, за които е проведено лечение - първи цитостатичен курс по схема V.. Взето е решение терапията да продължи по протокол за високорисков сарком на Ю. EURO E. 2012, включващ 8 курса по схема V.. Спешно е необходима химиотерапия.

Със заявление № 3-7582/21.12.2016г., подадено от И. И. П. - родител на И. Ю. П. до Център "Фонд за лечение на деца" е поискано организационно и финансово подпомагане по отношение на непълнолетния И. за осъществяване на контролен преглед, оперативно лечение и химиотерапия в медицински център „А.“ в Турция. Към заявлението е приложена медицинска документация.

В изпълнение на изискванията по чл.33, ал.1 от Правилник за дейността и организацията на работа на Център "Фонд за лечение на деца", директорът на центъра е поискал от пет и е получил становище от четирима специалисти – д-р Б. А.. – началник на хематологично отделение в Клиника по детска клинична хематология и онкология на УМБАЛ „Царица Й.“ И., С.; проф. д-р Л. Стоков.; д-р И. Щ. и доц. д-р К. М. – отделение по детска неврохирургия и невротравматология в УМБАЛ [фирма]. Становищата и на четиримата, външни за обществения съвет към Център "Фонд за лечение на деца" / ОС към Ц"Ф."/ и самия Център са обединени за това, че лечението при установената диагноза на непълнолетния може да се провежда в България чрез химиотерапия.

На 08.02.2017г. е проведено заседание на обществения съвет към Ц"Ф.", за което е съставен протокол №3. Присъствали са 15 члена на обществения съвет. Под точка 11.2.1. е разгледано заявлението за лечение на И. Ю. П. в "трети страни". Докладвани са становищата на четирима специалисти и е посочено, че се чака становище от доц. М.С.. В протокола е посочен резултат – 14 от членовете за „отказ“ по заявлението и за лечение в България, 1 – „въздържал се“. Към протокол №3 за заседанието на ОС към Ц"Ф." е приложен лист с подписи на осем от членовете на обществения съвет.

Административният орган - директорът на Ц"Ф." е приел отрицателното

становище на обществения съвет и е постановил Заповед № 118/08.02.2017г., с която е отказал исканото организационно и финансово подпомагане в чужбина и е разрешил осъществяване такова в България. Заповедта е съобщена на И. П. на 10.07.2017г.. На 26.07.2017г. И. П. в качеството на законен представител и със знанието и съгласието на непълнолетния си син И. П. подал чрез Ц"Ф." в АССГ жалба срещу заповедта.

Въз основа на жалбата в АССГ е образувано адм.д. № 8867/2017г.. В хода на производството е прието заключение на съдебно-медицинска експертиза, изпълнена от д-р И. Щ., според което към издаване на Заповед № 118/08.02.2017г., предложеното лечение, за което е поискано подпомагане, е представлявало диагностична и лечебна процедура, която е можела да бъде извършена своевременно и за която има условия за извършването ѝ в РБългария. Това е съобразено с конкретното здравословно състояние на лицето, съответно предложението на турската страна, за което е искано финансиране за лечение в чужбина.

Прието е и второ заключение на съдебно-медицинска експертиза, изпълнена от вещото лице доц. д-р В. К.. Според това заключение към момента на кандидатстване за финансово подпомагане етапът на болестта /рецидив/ е преценен с релевантна възможност за третиране в РБългария спрямо пакета медицински дейности, визиран в А. медицински център от 16.12.2016г.; Документираната оценка в становища на външни експерти към Ц"Ф." се потвърждава от експерта. Според експертизата към процесния период от време в РБългария не съществува специализирано детско онкологично заведение, притежаващо международен сертификат за качество при лечение на сарком на Е., а в детската онкохематология липсват специалисти с експертиза според международните стандартни в Европейския съюз за сарком на Е., но всеки лекар със специалност по детска онкохематология в България е напълно компетентен в стандартите за диагноза и лечение на това заболяване.

С влязло в сила на 08.11.2019г. решение №5978/15.10.2019г., постановено по адм.д. № 8867/2017г. по описа на АССГ съдът е отменил заповед № 118/08.02.2017г. на директора на Център „Фонд за лечение на деца“. За да отмени заповедта съдът е приел, следното: "Съгласно чл.3, т.3 и т.9 от Закона за закрила на детето закрилата на детето се основава на принципите за осигуряване най-добрия интерес на детето и грижа в съответствие с неговите потребности. Законът предвижда, че за децата с увреждания се полагат специални грижи и подлежат на специална закрила. Поради това на заявителя следва да се осигури най-добрата възможност за лечение и рехабилитация, която отговаря на спецификите на възрастта му. „Не съществува пречка да се предостави финансово подпомагане за лечение в друга държава съгласно утвърдените в нея медицински стандарти, ако те са ефективни и са се наложили в практиката. Целта на финансирането е да се предостави лечение чрез необходим за конкретния пациент метод, който не е приложим в

Република България, но същият метод е утвърден и се прилага в чужбина“ /Решение 2810/14.03.2016г. по дело 8578/2015г. на ВАС на РБ/. От това се извежда довод, че оспорваната заповед е била незаконосъобразена със Закона за закрила на детето”.

Представен е Протокол на Лечебно-диагностична комисия по Онкохематология от 02.11.2017г., в който е посочено, че въпреки изпълнението на протокола в пълния му обем, постигнатите резултати са незадоволителни, поради което е взето решение като последна мярка случаят да се консултира в чужбина /Франция, Германия/, относно възможностите за по-нататъшно лечение.

С Експертно решение от 07.01.2016г. на ТЕЛК е освидетелстван И. П. със 100% неработоспособност с чужда помощ за срок от три години, до 01.01.2019г.

Представена е епикриза от Анадолски здравен център от 09.10.2015г.

Разпитаният в настоящото производство свидетел А. И. Д. свидетелства, че към момента на подаване на заявлението състоянието на детето е било изключително тежко. Бързото произнасяне на Фонда е било от значение, тъй като нямало друг вариант за лечение. Ищците и детето знаели, че единственият вариант за лечение е бил в РТурция. Детето дори казало "те ме отписаха". Всички, вкл. и свидетелят изпаднали в паника. Детето било много притеснено. Родителите, детето и сестрата Ф. чакали произнасянето от Фонда в жестоки мъки. Според турските лекари проведеното в И. лечение след издаване на заповедта не е било адекватно, тъй като лекарствата, които трябвало да се слагат за това заболяване не били адекватни. Свидетелят е запознат, че от страна на Фонда е издадено решение, с което са отпуснати около 72000 евро за лечението на детето.

ПРАВНА СТРАНА

В разпоредбата на чл.203 от АПК е уредена възможността гражданите и юридическите лица да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица.

В съдебната практика няма спор относно приложението на чл.6, ал.1 от ЗОДОВ, предвиждащ, че при смърт на увредения неговото право на обезщетение за имуществени вреди са наследява, а за неимуществени вреди - само ако е било предявено пред съд от увредения. В случая исковите са предявени от тримата ищци в лично качество и е за претърпените от всеки от тях неимуществени вреди във връзка с

поискано организационно и финансово подпомагане за лечение на И. П. в чужбина. Исковете не са предявени от тях в качеството им на наследници на починалия, за неимуществени вреди, претърпени от самия починал, но непредявени от него приживе, както твърди ответникът НЗОК, поради което чл.6, ал.1 от ЗОДОВ е неприложим в случая. Тримата ищци имат активна процесуална легитимация да предявят исковете.

Съгласно чл.7 от ЗОДОВ исковете за обезщетение се предявяват срещу органите по чл.1 и чл.2 от ЗОДОВ, от чиито незаконни актове, действия или бездействия, са причинени вреди. Пасивно легитимирани по тези искове са съответните държавни органи - юридически лица. Съгласно чл.1, ал.1 от Постановление № 54 на МС от 28.03.2019г. за закриване на Център "Фонд за лечение на деца", Обн., ДВ, бр. 26 от 29.03.2019 г., в сила от 29.03.2019г., прието на основание § 13 от Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2019г., се закрива Център "Фонд за лечение на деца", считано от 1 април 2019г. Съгласно чл.1, ал.3 от цитираното постановление функциите, дейността, активите, пасивите, архивът, както и другите права и задължения на Център "Фонд за лечение на деца", свързани с организационното и финансовото подпомагане за лечение на лица до 18-годишна възраст в страната и в чужбина, се поемат от Националната здравноосигурителна каса. Национална здравноосигурителна каса е юридическо лице със седалище С. и с предмет на дейност - осъществяване на задължителното здравно осигуряване, следователно НЗОК е правоприемник на Център "Фонд за лечение на деца" и исковете за обезщетение срещу това юридическо лице, са насочени срещу надлежния ответник, притежаващ самостоятелна правосубектност.

Предвид изложеното съдът намира, че исковете са процесуално допустими. Обстоятелството, че в исковата молба не е посочена банкова сметка или друг начин на плащане в случай на решение за доброволно изпълнение не е основание за недопустимост на исковата молба.

Съгласно чл.4 от ЗОДОВ държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Отговорността по ЗОДОВ се отличава от общата деликтна отговорност само по отношение на деликвентата и на причинната връзка - вредите трябва да са причинени при или по повод упражняване на административна дейност. Отклонения от общия състав на деликтната отговорност по отношение на противоправността, вината и вредите в ЗОДОВ не са уредени.

Отговорността на държавата по предвидения в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ

ред се реализира при кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразен акт /т.е. акт, отменен по съответния административен или съдебен ред/, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Липсата на който и да е от посочените три елемента на фактическия състав води до неоснователност на претенцията.

ИСКОВЕТЕ за неимуществени вреди настъпили в резултат на бездействието на директора на Ц"Ф".

Под действия и бездействия, се разбира фактически действия и бездействия, които административният орган или длъжностните лица са длъжни да извършат по силата на нормативен акт. На задължението на административния орган, произтичащо пряко от закона, следва да съответства от същия нормативен акт субективно право на гражданин или организация. Двата елемента съставят регламентирано от този нормативен акт административно правоотношение, тоест необходимо е наличие на административно правоотношение, при което да е налице защитимо от закона субективно право, което да може да бъде реализирано директно по силата на правна норма чрез съответстващо му действие от страна на административния орган, без да е необходимо издаване на индивидуален административен акт. Ако са налице посочените предпоставки, може да се направи извод за осъществено "бездействие" от страна на конкретен административен орган и дължал ли е той определено действие. Под административна дейност по смисъла на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ се разбира дейност, която има подзаконов, управленски, властнически, публичен характер и е насочена към възникване на административно правоотношение между административния орган и съответното лице.

Дължимото от директора на Ц"Ф." поведение се изразява в следното: 1. Не предприемане на своевременни мерки за привеждане на заявлението за финансова помощ в предвидения кратък срок за разглеждане с оглед здравословното състояние на детето в съответствие с нормативно установените изисквания за защита на правото му на живот и правото на лечение съобразно най-високия достижим стандарт с оглед на успешно проведено преди това лечение в РТурция, обусловило и подаденото искане; 2. познавайки историята на заболяването, лечението на детето в РТурция и липсата на регистрация в националната онкологична комисия като дете с онкологично заболяване /т.е. не се води на отчет в Р България

като дете с такова заболяване/ не е предприел никакви мерки след подаването на заявлението за финансово подпомагане на 21.12.2016г., предвид тежкото здравословно състояние на детето и не е настанил детето в българско лечебно заведение, където да започне веднага въобще някакво лечение.

Съгласно чл.30 от Правилника за дейността и организацията на работа на Център "Фонд за лечение на деца", издаден от министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр.37 от 18.05.2010г., отм., бр. 26 от 29.03.2019 г., в сила от 1.04.2019г., действал към момента на подаване на заявлението за организационно и финансово подпомагане от фонда на лица под 18 години до директора на фонда се подава съответното заявление по образец, към което се прилагат документи. Процесното заявление е подадено на 21.12.2016г. с вх. № 3-7582. В срок до два работни дни от постъпването му заявлението се разглежда от администрацията на фонда, която проверява допустимостта му и ако не са подадени необходимите документи с изискваните съдържание и форма или са налице неясноти или непълноти в съдържащата се в документите информация, директорът на фонда уведомява писмено заявителя и дава указания за отстраняване на недостатъка. При неотстраняване на недостатъка в определения срок заявлението не се разглежда и преписката се връща на заявителя. В случай че са подадени необходимите документи, както е по настоящото дело директорът на фонда изисква становище от най-малко двама външни експерти по профила на заболяването и исканото лечение, в т.ч. от националния консултант и от председателя на научното дружество по съответната специалност или от други медицински специалисти. Преписката се изпраща на външния експерт/лечебното заведение по електронен път и на хартиен носител в срок до края на работния ден, следващ деня, в който изтича двудневния срок за разглеждане на заявлението. Външният експерт е длъжен да разгледа преписката по заявлението и да изготви доклад по случая в 7-дневен срок от получаването ѝ. Директорът на фонда насрочва заседание на Обществения съвет за разглеждане на всяко заявление не по-късно от 30 дни от датата, на която е постъпило заявлението - в случая не по-късно от 21.01.2017г.. От приложения в делото Протокол №3 за заседанието на Обществения съвет се установява, че заседанието е проведено на 08.02.2017г. или 17-ет дни след допустимия срок. В 3-дневен срок от получаване на предложението на Обществения съвет, директорът на Фонда издава заповед за организационно и финансово подпомагане на пациента, или прави мотивиран отказ.Оспорената заповед е издадена в посочения срок. Процедурата по подаденото заявление

приключва със заповедта на директора на фонда, която е административен акт и действието е правно.

От изложеното следва, че директорът на Ц"Ф." не е насрочил заседание на Обществения съвет към Ц"Ф." за разглеждане на заявлението на пациента И. П. в максимално определения за това 30-дневен срок, което представлява бездействие на органа, регламентирано като задължение с нормата на чл.35, ал.2 от Правилника и предхождащо издаването на заповедта. Налице е първият от елементите от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ – незаконосъобразното фактическо бездействие по чл.256 от АПК - ненасрочване на заседание на Обществения съвет към Ц"Ф." за разглеждането на заявлението за И.. Незаконосъобразните бездействия на административния орган не са с правен характер, а фактически т. е. касе се за ненасрочване в установения от законова норма срок на заседание на Обществения съвет на ЦФЛД за разглеждане на заявлението. Тази дейност не е административна, тъй като не е насочена към възникване на административно правоотношение между административния орган и съответното лице. Предвид изложеното съдът приема, че е доказан първият елемент от фактическия състав за ангажиране отговорността на държавния орган - бездействие на директора на Ц"Ф.", регламентирано като задължение с нормата на чл.35, ал.2 от Правилника.

Неоснователно е твърдението на ищите, че директорът на Ц"Ф." е бездействал и не е осъществил задължението си да предприеме някакви мерки след подаване на заявлението за финансово подпомагане на 21.12.2016г. до издаване на заповедта, предвид тежкото здравословно състояние на детето и не е настанил детето в българско лечебно заведение, където да започне веднага въобще някакво лечение. Посочените от ищите норми - чл.82, т.1 от Закона за здравето, чл.6, чл.7, чл.9, чл.29а, чл.21, ал.1 във вр. с чл.3, т.2 от Правилника не регламентират задължение за директора на Ц"Ф." да извърши действия за осъществяване на лечение на детето в срока от подаването на заявлението до издаването на заповедта. Необходимо е да се посочи и че само по себе си подаването на заявлението в Ц"Ф." не възпрепятства възможността всеки български гражданин да получи най-добра медицинска помощ, включително и при спешни състояния.

С показанията на разпитания по делото свидетел се установи, че към момента на подаване на заявлението състоянието на детето е било изключително тежко. Бързото произнасяне на Фонда е било от значение, тъй като нямало друг вариант за лечение. Родителите и сестрата Ф. чакали произнасянето от Фонда в жестоки мъки и изпаднали в паника

очаквайки решението на административния орган. Логично е да са изпитали страх и безпомощност с оглед ситуацията в която са се намирали. Неимуществените вреди се изразяват в засягане на нематериални блага и личната сфера на ищците. Тези вреди са в причинно-следствена връзка с бездействието на директора на Ц"Ф.", регламентирано като задължение с нормата на чл.35, ал.2 от Правилника.

За да се прецени еквивалентният размер на обезщетението за неимуществените вреди, понесени от ищците, следва да се съобрази интензитетът на емоционалните болки и страдания, които те са претърпяли и продължителността им във времето. Емоционалните състояния на ищците във връзка с бездействието на директора са започнали след изтичане на срока за насрочване на заседанието на Обществения съвет до провеждане на заседанието - 17 дни. Невъзможността през този период детето да получи своевременно лечение, неяснотата дали ще получи такова от държавата в лицето на съответно отговорния за това орган, който закъснява със 17 дни на фона на прогресиращото заболяване и твърдата увереност, че успешно лечение може да се проведе само в РТурция, което родителите не могат да финансират неизбежно е довело до пораждаване на чувство на отчаяние и безнадеждност.

Размерът на обезщетението за претърпените неимуществени вреди се определя по справедливост, предвид разпоредбата на чл.52 от Закона за задълженията и договорите. Понятието "справедливост" е морално-етична категория и включва съотношението между деянието и възмездие. Всъщност, фактът на осъждането сам по себе си има характер на овъзмездяване, а размерът на обезщетението като паричен еквивалент на причинените неимуществени вреди следва да бъде определен при съобразяване характера, вида, изражението и времетраенето на претърпените вредни последици, ценността на засегнатите нематериалните блага и интереси и при отчитане икономическия стандарт в страната към момента на увреждането, така, че обезщетението да не бъде средство за неправомерно обогатяване. Следва да се вземат предвид всички установени по делото факти и обстоятелства, касаещи начина, по който незаконосъобразната административна дейност се е отразила на увреденото лице. Отчитайки посочените по-горе обстоятелства и периода през който са търпени вредите, предвид характера и интензитета на породените страдания и негативни преживявания, съдът приема, че искът на всеки от ищците следва да бъде уважен за претърпени неимуществени вреди от бездействието на директора на Ц"Ф." в размер на 3 000 лева за посочените период от 17

дни. До пълния размер от 5 000 лева, частично предявен в това производство от сума за 150 000 лв., претенцията като неоснователна следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

Отговорността на държавата за вреди от незаконни действия/бездействия на административния орган възниква от момента на влизане в сила на решението, с което е установена незаконосъобразността на действието/бездействието - в този смисъл е Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК. От този момент държавният орган изпада в забава и дължи лихва върху размера на присъденото обезщетение. В случая претенцията за лихви е в хипотеза на деликтна отговорност, макар и специална такава и по общите правила конкретен размер на претенция не е необходим да се посочва от ищеца, то такава следва да се присъди върху уважената главница считано от датата на влизане в сила на решението, с което е присъдено обезщетението.

Предвид изложеното неоснователно е искането лихвата върху присъденото обезщетение да се присъди от датата на подаване на заявлението пред ЦФЛД – 21.12.2016г. до издаване на оспорената заповед – 08.02.2017г., за периода след издаване на заповедта – от 08.02.2017г. до смъртта на детето.

ИСКОВЕТЕ за неимуществени вреди настъпили в резултат на отменен административен акт.

С влязло в сила на 08.11.2019г. решение № 5978/15.10.2019г., постановено по адм.д. № 8867/2017г. по описа на АССГ е отменена заповед № 118/08.02.2017г. на директора на Център „Фонд за лечение на деца“. Заповедта е отменена поради това, че противоречи на чл.3, т.3 и т.9 от Закона за закрила на детето, според които закрилата на детето се основава на принципите за осигуряване най-добрия интерес на детето и грижа в съответствие с неговите потребности. Съдът е приел, че на заявителя следва да се осигури най-добрата възможност за лечение и рехабилитация, която отговаря на спецификите на възрастта му, както и че не съществува пречка да се предостави финансово подпомагане за лечение в друга държава съгласно утвърдените в нея медицински стандарти, ако те са ефективни и са се наложили в практиката. Като целта на финансирането е да се предостави лечение чрез необходим за конкретния пациент метод, който не е приложим в Република България, но същият метод е утвърден и се прилага в чужбина. Предвид изложеното съдът намира, че със влязъл в сила съдебен акт е установена незаконосъобразността на Заповед № 118/08.02.2017г., издадена от директора на Ц"Ф." и че с отменената заповед е засегнато правото на достъп до медицинска помощ на И. П. и това пряко е рефлектирало върху

ищите. Като преки свидетели на постановения отказ те са претърпели невъзвратими болки и страдания от липсата на своевременно и ефективно лечение на И., финансирано от Фонда и препятстване на успешно проведено преди това лечение в Турция. Налице е причинно-следствена връзка между отменения незаконосъобразен административен акт и настъпилите нематериални вреди на тримата ищци.

Размерът на обезщетението за претърпените неимуществени вреди от всеки от ищите съдът следва да определи по справедливост, в съответствие с разпоредбата на чл.52 от ЗЗД. Отчитайки посочените по-горе обстоятелства, предвид характера и интензитета на породените страдания и негативни преживявания, съдът приема, че искът на всеки от ищите следва да бъде уважен за претърпени неимуществени вреди от отменения незаконосъобразен административен акт в размер на 5 000 лева, частично предявен в това производство от сума за 150 000 лв.. С посочения размер причинените вреди за всеки от ищите се обезщетяват изцяло. Обезщетението се дължи, ведно със законната лихва, считано от влизане в сила на решението, с което е отменен незаконосъобразният административен акт - в случая от 08.11.2019г. Искането лихвата върху определеното обезщетение да се присъди от датата на подаване на заявлението пред ЦФЛД – 21.12.2016г. до издаване на оспорената заповед – 08.02.2017г., за периода след издаване на заповедта – от 08.02.2017г. до смъртта на детето е неоснователно.

Неоснователни са аргументите на ответника, че неимуществените вреди се доказват само с медицински документи и съдебни експертизи. Посочените вреди може да се установят и със свидетелски показания, както е в настоящия случай. Липса на причинна връзка между издаването на административния акт и настъпилата вреда не може да се обоснове с резюмето от д-р А. Й., педиатър в DNADOLU. Това е така защото резюмето обхваща период от време от 15.09.2014г. до 23.01.2015г., а заявлението е подадено на 21.12.2016г., тоест две години по-късно. Освен това в същото резюме е посочен период от шест месеца, в който пациентът е бил в ремисия, два месеца се е лекувал в Центъра за физиотерапия и рехабилитация в И.. В резултат на лечението е увеличил теглото си, а психически бил много по-добре и физиотерапията продължила.

При този изход на делото ответникът следва да заплати на ищите направените по делото разноски. Представени са доказателства за направени разноски в размер на 60,00 лв. за държавна такса от И. П. и 900,00 лв. за адвокатски хонорар за ищите А. и Ф. П.. Ответникът с отговора на исковата молба е оспорил размера на адвокатския хонорар.

Предвид разпоредбата на чл.8, ал.1, т.2 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и фактическата и правна сложност на делото съдът редуцира адвокатския хонорар от 900 лв. на 600 лв.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Национална здравноосигурителна каса [населено място] да заплати на И. И. П., с ЕГН [ЕГН], А. А. П., с ЕГН [ЕГН] и Ф. Ю. П., с ЕГН [ЕГН], и тримата с адреси в [населено място], сума в размер НА ПО

3 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, настъпили в резултат на бездействие на директора на Център "Фонд за лечение на деца" [населено място], регламентирано като задължение с нормата на чл.35, ал.2 от Правилника по заявление с вх. № 3-7582/21.12.2016г., като исковете и на тримата за разликата в размера до 5 000 лв., частично предявен в това производство от сума за 150 000 лв., отхвърля като неоснователни.

Обезщетението се дължи, ведно със законната лихва, считано от влизане на решението в сила.

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни исковете на И. И. П., А. А. П. и Ф. Ю. П. за присъждане на лихва върху обезщетението за неимуществени вреди от датата на подаване на заявлението пред ЦФЛД – 21.12.2016г. до издаване на оспорената заповед – 08.02.2017г. и за периода след издаване на заповедта – от 08.02.2017г. до смъртта на детето.

ОСЪЖДА Национална здравноосигурителна каса [населено място] да заплати на И. И. П., с ЕГН [ЕГН], А. А. П., с ЕГН [ЕГН] и Ф. Ю. П., с ЕГН [ЕГН], и тримата с адреси в [населено място], сума в размер НА ПО

5 000 лв., от частично предявени в това производство искове от сума за 150 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, настъпили в резултат на отменен незаконосъобразен административен акт - Заповед № 118/08.02.2017г. на директора на Център "Фонд за лечение на деца" [населено място],

Обезщетението се дължи, ведно със законната лихва, считано от 08.11.2019г.

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни исковете на И. И. П., А. А. П. и Ф. Ю. П. за присъждане на лихва върху обезщетението за неимуществени вреди от отменен административен акт от датата на подаване на заявлението пред

ЦФЛД – 21.12.2016г. до издаване на оспорената заповед – 08.02.2017г. и за периода след издаване на заповедта – от 08.02.2017г. до смъртта на детето.

ОСЪЖДА Национална здравноосигурителна каса [населено място] да заплати на И. И. П., с ЕГН [ЕГН], сумата 60,00 лв. разноси за държавна такса и на А. А. П., с ЕГН [ЕГН] и Ф. Ю. П., с ЕГН [ЕГН] общо сумата 600,00 лв. разноси за адвокатски хонорар.

Решението може да се обжалва с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: